

2010 no. 12

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT, houdende algemene maatregelen, van 17 maart 2010, tot wijziging van het Landsbesluit eindexamens v.v.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 1991 no. GT 35)

Uitgegeven, 5 maart 2010

De minister van Justitie en Onderwijs a.i.,

M.G. Eman

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

dat het, in verband met de vernieuwingen in de bovenbouw van de scholen voor v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o., noodzakelijk is het Landsbesluit eindexamens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 1991 no. GT 35) te wijzigen;

Gelet op:

artikel 32 van de Landsverordening voortgezet onderwijs (AB 1989 no. GT 103);

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

Artikel I

Het Landsbesluit eindexamens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 1991 no. GT 35) wordt gewijzigd als volgt:

A. in artikel 1 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

- 1°. de omschrijving van het begrip "Minister" komt te luiden: minister, belast met onderwijs;
- 2°. in de omschrijving van de begrippen "gecommitteerde", "examinator" en "bis-examen" wordt het woord "eindexamen" telkens vervangen door: examen;
- 3°. het punt na de definitie van het begrip "bis-examen" wordt vervangen door een puntkomma, en er worden twaalf nieuwe definitiebepalingen toegevoegd, luidende:

examen	: een proef ter afsluiting van het curriculum; het examen bestaat uit een schoolexamen of uit de combinatie van een schoolexamen en een centraal examen;
centraal examen	: een van de school extern examen voor de vakken van het profieldeel, de vakken van het keuzedeel en in ieder geval Nederlands en Engels van het gemeenschappelijk deel;
profiel	: de profielen, bedoeld in artikel 11d, van de Landsverordening voortgezet onderwijs;
gemeenschappelijk deel	: het in artikel 11d, tweede lid, onderdeel a,

profieldeel	: van de Landsverordening voortgezet onderwijs, bedoelde onderdeel van het profiel;
keuzedeel	: het in artikel 11d, tweede lid, onderdeel b, van de Landsverordening voortgezet onderwijs bedoelde onderdeel van het profiel;
profielwerkstuk	: het in artikel 14 bedoelde profielwerkstuk;
praktische opdracht	: een toets die bestaat uit opdrachten met het doel om zowel vaardigheden als kennis te toetsen;
herkansing	: het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen;
herexamen	: het opnieuw afleggen van een examen in één vak van het centraal examen;
examendossier	: het geheel van onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
portfolio	: een individueel dossier waarin een kandidaat een verscheidenheid aan resultaten die hij op basis van opdrachten in de loop der jaren heeft verzameld, opbergt.

B. de artikelen 2 en 3 komen te luiden:

Artikel 2

Aan de leerlingen van een school voor v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o. wordt jaarlijks gelegenheid geboden een examen ter afsluiting van het v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o. af te leggen volgens dit landsbesluit.

Artikel 3

Het examen in natuur- en scheikunde 1 (nask 1) strekt zich uitsluitend uit over natuurkunde, het examen in natuur- en scheikunde 2 (nask 2) uitsluitend over scheikunde. Deze vakken worden beschouwd als zelfstandige vakken voor het m.a.v.o.-examen.

C. het opschrift van Hoofdstuk II komt te luiden: Examenvakken en -programma;

D. de artikelen 4 en 9 komen te vervallen;

E. de artikelen 5 tot en met 7 komen te luiden:

Artikel 5

1. Het examen van de scholen voor v.w.o. omvat voor het profiel Mens en Maatschappijwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: wiskunde A of B en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: economie en geschiedenis en staatsinrichting, economie en aardrijkskunde, aardrijkskunde en geschiedenis en staatsinrichting;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: management en organisatie, biologie, Spaanse taal en literatuur, Franse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, geschiedenis en staatsinrichting;
- d. een profielwerkstuk.

2. Het examen van de scholen voor v.w.o. omvat voor het profiel Natuurwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: wiskunde A of B en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: natuurkunde en scheikunde, biologie en scheikunde;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: biologie, economie, Spaanse taal en literatuur, Franse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, wiskunde D, met dien verstande dat wiskunde D slechts in combinatie met wiskunde B gevolgd kan worden;
- d. een profielwerkstuk.

3. Het examen van de scholen voor v.w.o. omvat voor het profiel Humaniora de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: Spaanse taal en literatuur en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: culturele en kunstzinnige vorming en aardrijkskunde, culturele en kunstzinnige vorming en geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde en geschiedenis en staatsinrichting;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: management en organisatie of economie, wiskunde A of C, Franse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, culturele en kunstzinnige vorming;
- d. een profielwerkstuk.

4. Op verzoek van het bevoegd gezag en op basis van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs hiertoe, kan de Minister beslis-

sen dat in verband met de doorstroom en aansluiting op het hoger onderwijs ook andere vakken in het gemeenschappelijk deel en in het keuzedeel van het profiel worden aangeboden.

Artikel 6

1. Het examen voor de scholen voor h.a.v.o. omvat voor het profiel Mens en Maatschappijwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: wiskunde A of B en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: geschiedenis en staatsinrichting en economie, aardrijkskunde en economie, geschiedenis en staatsinrichting en aardrijkskunde;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: management en organisatie, biologie, Spaanse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, geschiedenis en staatsinrichting;
- d. een profielwerkstuk.

2. Het examen voor de scholen voor h.a.v.o. omvat voor het profiel Natuurwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: wiskunde A of B, en ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: natuur- en scheikunde, biologie en scheikunde;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: Spaanse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, biologie, economie, wiskunde D, met dien verstande dat wiskunde D slechts in combinatie met wiskunde B gevolgd kan worden;
- d. een profielwerkstuk.

3. Het examen voor de scholen voor h.a.v.o. omvat voor het profiel Humaniora de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming, individu en samenleving/maatschappijleer;
- b. van het profieldeel: Spaanse taal en literatuur en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: culturele en kunstzinnige vorming en aardrijkskunde, culturele en kunstzinnige vorming en geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde en geschiedenis en staatsinrichting;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: economie of management en organisatie, wiskunde A, Papiamentse taal en cultuur,

- culturele en kunstzinnige vorming;
d. een profielwerkstuk.

4. Op verzoek van het bevoegd gezag en op basis van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs hiertoe, kan de Minister beslissen dat in verband met de doorstroom en aansluiting op het hoger onderwijs ook andere vakken in het gemeenschappelijk deel en in het keuzedeel van het profiel worden aangeboden.

5. In afwijking van het eerste, tweede en derde lid, is de kandidaat die het examen aflegt aan een school voor h.a.v.o. en slechts in het bezit is van een afschrift van een cijferlijst v.w.o., bij het examen vrijgesteld van één of meer overeenkomstige vak(ken) waarin de kandidaat reeds examen aan een school voor v.w.o. heeft afgelegd met inachtneming van het eerste lid van artikel 40.

Artikel 7

1. Het examen voor de scholen voor m.a.v.o. omvat voor het profiel Mens en Maatschappijwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming;
- b. van het profieldeel: wiskunde, en ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: geschiedenis en staatsinrichting en economie/management en organisatie, aardrijkskunde en economie/management en organisatie, aardrijkskunde en geschiedenis en staatsinrichting;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: Spaanse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, biologie, geschiedenis en staatsinrichting;

2. Het examen voor de scholen voor m.a.v.o. omvat voor het profiel Natuurwetenschappen de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming;
- b. van het profieldeel: wiskunde en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: natuur- en scheikunde 1 en natuur- en scheikunde 2, biologie en natuur- en scheikunde 2;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: Spaanse taal en literatuur, Papiamentse taal en cultuur, biologie;

3. Het examen voor de scholen voor m.a.v.o. omvat voor het profiel Humaniora de volgende vakken:

- a. van het gemeenschappelijk deel: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming;

- b. van het profieldeel: Spaanse taal en literatuur en, ter keuze van de leerling, een van de volgende combinaties van vakken: culturele en kunstzinnige vorming en geschiedenis en staatsinrichting, culturele en kunstzinnige vorming en aardrijkskunde, aardrijkskunde en geschiedenis en staatsinrichting;
- c. tenminste één vak van het keuzedeel van het profiel: economie/management en organisatie, wiskunde, Papiamentse taal en cultuur, culturele en kunstzinnige vorming.

4. Op verzoek van het bevoegd gezag en op basis van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs hiertoe, kan de Minister beslissen dat in verband met de doorstroom en aansluiting op het hoger onderwijs ook andere vakken in het gemeenschappelijk deel en in het keuzedeel van het profiel worden aangeboden.

5. In afwijking van het eerste, tweede en derde lid, is de kandidaat die het examen aflegt aan een school voor m.a.v.o. en slechts in het bezit is van een afschrift van een cijferlijst h.a.v.o., bij het examen vrijgesteld van één of meer overeenkomstige vak(ken) waarin de kandidaat reeds examen aan een school voor h.a.v.o. heeft afgelegd met inachtneming van het eerste lid van artikel 40.

F. de artikelen 10 en 11 komen te luiden:

Artikel 10

De keuze van het profiel en het profieldeel berust bij de kandidaat, voor zover het bevoegd gezag hem in de gelegenheid heeft gesteld onderwijs in die vakken te ontvangen, zulks conform de richtlijnen, gegeven door de Minister.

Artikel 11

1. De Minister stelt het examenprogramma vast, waarin zijn opgenomen:

- a. een omschrijving van de examenstof voor ieder vak;
- b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
- c. het aantal en de duur van de zittingen waarin het examen voor ieder vak zal worden afgenomen.

Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.

2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 juli voorafgaand aan het nieuwe schooljaar een programma van leerstof en toetsing vast, dat in elk geval betrekking heeft op het eerst volgende schooljaar. Het bevoegd gezag gaat uit van de door de Minister vastgestelde eindtermendocumen-

ten en het examenprogramma. ;

G. in artikel 12 wordt het zinsdeel “de artikelen 4 tot en met 10” vervangen door: de artikelen 5 tot en met 7 en artikel 10;

H. in het opschrift van Hoofdstuk III en in de artikelen 13, eerste lid, 17, eerste lid, 31, eerste lid, 34, 35, eerste en derde lid, 39, derde en vierde lid, 40, eerste lid, 42, tweede lid, 49, eerste lid, 52, tweede lid, 54, eerste lid, 55, derde lid, 56, tweede lid, 58, eerste lid, 60 en 68 wordt het woord “eindexamen” telkens vervangen door: examen;

I. artikel 13, tweede lid, komt te luiden:

2. De directeur is voorzitter van de examencommissie. De directeur wijst een lid van de examencommissie aan als secretaris van de examencommissie. ;

J. artikel 14 komt te luiden:

Artikel 14

1. Het examen bestaat uit een schoolexamen voor alle vakken en een centraal examen voor de profielvakken, ten minste één vak uit het keuzedeel en in ieder geval de vakken Nederlands en Engels van het gemeenschappelijk deel.

2. Het schoolexamen v.w.o. en h.a.v.o. omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

3. Het profielwerkstuk, bedoeld in het tweede lid, heeft betrekking op ten hoogste twee vakken van het examen met uitzondering van de vakken individu en samenleving/maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en culturele en kunstzinnige vorming van het gemeenschappelijk deel van het desbetreffende profiel.

4. Indien het profielwerkstuk, bedoeld in het tweede lid, een moderne vreemde taal betreft, dan kan dit in de desbetreffende doeltaal worden uitgevoerd voor zover het bevoegd gezag de kandidaat hiertoe in de gelegenheid heeft gesteld. ;

K. in de artikelen 15, 17, eerste, derde, zesde en zevende lid, 18, 19, 20, eerste lid, 21, eerste en tweede lid, 33, tweede lid, 39, tweede lid, 40, eerste lid, 50, derde lid, 54, tweede lid, onderdeel a, 55, tweede lid, 56, eerste lid, 62, 63 en 70 wordt het woord “schoolonderzoek” telkens vervangen door: schoolexamen;

L. in de artikelen 16, 17, zesde lid, 19, tweede lid, 26, eerste lid, 29, eerste en derde lid, 30, eerste lid, 32, eerste en tweede lid, 33, tweede lid, 34, 35, eerste lid, 38,

tweede en vierde lid, 40, eerste lid, 50, derde lid, 54, tweede lid, onderdeel b, 55, tweede lid, 56, eerste lid en 61 wordt het woord “schriftelijk examen” telkens vervangen door: centraal examen;

M. het opschrift van hoofdstuk IV komt te luiden: Schoolexamen;

N. in artikel 17 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. het tweede lid komt te luiden:

2. Het schoolexamen in een vak geschiedt in het derde en vierde leerjaar van het m.a.v.o, in het vierde en vijfde leerjaar van het h.a.v.o. en in het vijfde en zesde leerjaar van het v.w.o. door het afnemen van twee of meer proeven, met dien verstande dat de laatste proef ten minste drie weken voor de aanvang van de centrale examens wordt afgenomen. De proeven in een vak beslaan samen de stof waarover het schoolexamen zich uitstrekt. ;

2°. in het vierde lid worden de woorden “zo spoedig mogelijk” vervangen door: binnen tien dagen;

3°. het vijfde lid komt te luiden:

5. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten ten minste drie weken vóór de aanvang van het centraal examen. ;

4°. onder vernummering van het zesde en zevende lid tot zevende en achtste lid wordt een nieuw zesde lid ingevoegd, luidende:

6. In afwijking van het vijfde lid geldt dat de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, moeten zijn afgesloten uiterlijk een week voordat de uitslag van het centraal examen wordt vastgesteld. ;

O. in artikel 19 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. in het tweede lid wordt na de punt twee volzinnen ingevoegd, luidende:

Ontzegging van deelname aan het centraal examen houdt geen ontzegging in van deelname aan het onderwijs. Hierover beslist het bevoegd gezag na overleg met de Inspectie van het Onderwijs. ;

2°. na het derde lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

4. In de regeling van het schoolexamen wordt in ieder geval aangegeven:

a. hetgeen is bepaald in artikel 17, vierde, vijfde en zesde lid;

b. de maatregelen, waaronder die genoemd in artikel 19, die genomen kunnen worden ten aanzien van een kandidaat die zich aan het schoolexamen onttrok of zich bij het schoolexamen aan bedrog of enige andere onregelmatigheid schuldig maakt, en door wie deze maatregelen genomen kunnen worden;

c. in welke gevallen, bij wie en binnen welke termijn een kandidaat of zijn ouders, voogden of verzorgers in beroep kunnen komen, indien aan die kandidaat de verdere deelneming aan het schoolexamen is ont-

zegd of zijn schoolexamen ongeldig is verklaard. ;

P. artikel 20, tweede en derde lid, komt te luiden als volgt:

2. De examenregeling en het programma van leerstof en toetsing, bedoeld in artikel 11, tweede lid, worden door de directeur vóór 15 september van het examenjaar toegezonden aan de directeur van de Directie Onderwijs, de inspecteur en uitgereikt aan de kandidaten en examinatoren; bovendien wordt een exemplaar op school ter inzage gelegd.

3. In het programma van leerstof en toetsing, bedoeld in artikel 11, tweede lid, wordt voor elk vak waarin examen wordt afgelegd in elk geval aangegeven:

- a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
- b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
- c. de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
- d. de periodes waarin en de tijdstippen waarop de schoolexamens volgens een nader vast te stellen rooster worden afgenomen;
- e. de wijze waarop de herkansingen zijn geregeld;
- f. de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt;
- g. de weging van de afzonderlijke onderdelen. ;

Q. in artikel 21 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. in het eerste en derde lid worden de woorden “de schriftelijke examens” telkens vervangen door: de centrale examens;

2°. het vierde lid komt te luiden:

4. De behaalde resultaten van de afgelegde toetsen van het schoolexamen worden opgenomen in het examendossier en de portfolio van de kandidaat. ;

3°. in het vijfde lid wordt na het woord “examendossier” telkens ingevoegd: en de portfolio;

4°. onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot vijfde en zesde lid wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Ten minste een week voor de aanvang van het centraal examen v.w.o., h.a.v.o. of m.a.v.o. maakt de directeur aan de kandidaat schriftelijk bekend, voor zover van toepassing:

- a. welk cijfer hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk. ;

R. na artikel 21 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 21a

1. De kandidaat die examen v.w.o., h.a.v.o. of m.a.v.o. aflegt, heeft

met inachtneming van het derde lid het recht om opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het schoolexamen, indien hij voor het desbetreffende schoolexamen een cijfer dan wel een normering of een beoordeling heeft behaald die niet naar genoegen is van de kandidaat, dan wel door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan het desbetreffende schoolexamen deel te nemen.

2. Indien een kandidaat ingevolge het eerste lid voor één of meer vakken niet in staat is het schoolexamen tijdig vóór het centraal examen af te ronden, dan kan de kandidaat bovendien de schoolexamens op een later tijdstip afleggen met dien verstande dat dit geschiedt uiterlijk een week voordat de uitslag van het centraal examen wordt vastgesteld.

3. Het bevoegd gezag stelt regels vast voor de toepassing van het eerste lid, waar onder in elk geval begrepen regels over het aantal malen dat aldus opnieuw dan wel alsnog aan een schoolexamen mag worden deelgenomen, met dien verstande dat voor zowel de eerste periode van het schoolexamen als de tweede periode van het schoolexamen slechts één vak herkanst kan worden.

4. In bijzondere gevallen, ziekte daarbij uitgesloten, kan het bevoegd gezag, met toestemming van de Minister, het aantal malen dat opnieuw dan wel alsnog aan een of meer schoolexamen(s) mag worden deelgenomen, bepalen op een hoger aantal dan bedoeld in het derde lid.

5. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde schoolexamen geldt als definitief cijfer voor het schoolexamen.

6. De herkansingsmomenten worden per jaar door het bevoegd gezag vastgesteld en vastgelegd in het plan van leerstof en toetsing. Bij wijziging hiervan stelt het bevoegd gezag de inspecteur, de ouders en de kandidaten ten minste één week van tevoren in kennis.

S. het opschrift van hoofdstuk V komt te luiden: Centraal examen;

T. artikel 23 komt te luiden:

Artikel 23

1. De directeur zendt jaarlijks vóór 15 september aan de directeur van de Directie Onderwijs en aan de inspecteur een genummerde alfabetische naamlijst van de kandidaten met vermelding van de vakken waarover het examen van iedere leerling zal lopen met dien verstande dat het aantal examenkandidaten per vak ten minste 15 leerlingen bedraagt.

2. In bijzondere gevallen en op basis van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs hiertoe, kan de Minister toestaan dat er wegens zeer geringe aantallen kandidaten voor het centraal examen wordt afgeweken van de groepsgrootte.

U. artikel 24 komt te luiden:

Artikel 24

1. Centrale examens worden afgenomen in het laatste leerjaar.
2. De Minister stelt jaarlijks vóór 1 augustus de dagen vast waarop de centrale examens zullen worden afgenomen, alsmede het tijdstip voor elke zitting van deze examens en doet hiervan mededeling aan de directeuren.
3. In afwijking van het eerste lid, kan de Minister bepalen dat een of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het centraal examen, in het voorlaatste leerjaar worden afgesloten. ;

V. in artikel 25 eerste lid, worden de woorden "schriftelijke examens" vervangen door: centrale examens en na het woord "Nederland" wordt voor de punt ingevoegd de woorden: of elders;

W. artikel 26, vijfde lid, komt te luiden:

5. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven van een centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van het centraal examen. Na verloop van een uur volgende op het tijdstip van de aanvang van het centraal examen doch uiterlijk een kwartier vóór het einde van de voorgeschreven duur van het centraal examen kan een kandidaat het examenlokaal verlaten. ;

X. artikel 27, achtste lid, komt te luiden:

8. De inspecteur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in de eerste volzin bedoelde aangepaste wijze van examineren dat door de kandidaat een deskundigenverklaring wordt overgelegd. In dat geval bepaalt de inspecteur, in overleg met de directeur, de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de kandidaat. ;

Y. in artikel 28, worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

- 1°. in het vierde lid wordt na het woord "mogelijk" ingevoegd de woorden: en levert het resultaat van de beoordeling uiterlijk twee dagen voor de bekendmaking van de cesuur;
- 2°. het achtste lid komt te luiden:
 8. Indien voor een vak twee of meer examinatoren optreden, bepalen zij in onderling overleg de in het tweede lid bedoelde cijfers. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd

aan de voorzitter van de examencommissie van de desbetreffende school. De voorzitter van de examencommissie kan hierbij in overleg treden met de voorzitter van de gecommiteerden. Indien het geschil niet kan worden beslecht dan wordt hier melding van gemaakt aan de voorzitter van de gecommiteerden. De voorzitter van de gecommiteerden kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde wordt gemiddeld met de dichtstbijzijnde beoordeling van de examinerator en de eerste gecommiteerde. Indien het gemiddelde, bedoeld in de vorige volzin, een cijfer is dat als tweede decimaal een 5 heeft, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd. ;

Z. artikel 29, tweede lid, komt te luiden:

2. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd aan de voorzitter van de examencommissie van de desbetreffende school. De voorzitter van de examencommissie kan hierbij in overleg treden met de voorzitter van de gecommiteerden. Indien het geschil niet kan worden beslecht dan wordt hier melding van gemaakt aan de voorzitter van de gecommiteerden. De voorzitter van de gecommiteerden kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde wordt gemiddeld met de dichtstbijzijnde beoordeling van de examinerator en de eerste gecommiteerde. ;

AA. in artikel 30, eerste lid, wordt in het eerste zinsdeel na het woord "examen" ingevoegd de tussen komma's te plaatsen zinsnede: naar het oordeel van de Minister, en worden de woorden "directeur van de Directie Onderwijs" vervangen door: Minister;

BB. in artikel 32, derde lid, wordt de punt achter "inspecteur" vervangen door een komma en wordt het volgende zinsdeel toegevoegd: het schoolbestuur, de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat, indien deze minderjarig is, gevolgd door een punt;

CC. het opschrift van Hoofdstuk VI komt te luiden: Uitslag, herkansing, diplomering;

DD. in artikel 33, wordt na het tweede lid een nieuw lid toegevoegd, luidende:

3. De kandidaat zelf en, als deze minderjarig is, zijn ouders of wettelijke verzorgers, hebben het recht op inzage in het gecorrigeerde examenwerk. Indien naar oordeel van de kandidaat, na inzage, sprake is van een objectief constateerbare fout, kan hij dit melden bij de directeur. De directeur neemt, in overleg met de desbetreffende examineratoren, een beslissing op basis van een onderzoek hiertoe. ;

EE. in artikel 35, eerste lid, komt de komma na "directeur" en de woorden "de examineratoren van de kandidaat" in de eerste volzin te vervallen en wordt na de komma

achter "artikel 36" ingevoegd: artikel 36a, gevolgd door een komma;

FF. artikel 36 komt te luiden:

Artikel 36

1. De kandidaat die examen aan een school voor v.w.o. of aan een school voor h.a.v.o. heeft afgelegd, is geslaagd:

a. indien hij:

- 1°. voor al zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
- 2°. voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
- 3°. voor twee van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald, dan wel voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt, dan wel
- 4°. voor twee van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor één van deze examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald, en voor zijn overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 6 of meer heeft behaald, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; dit onderdeel vindt slechts toepassing indien de kandidaat twee keuzevakken heeft en deze twee keuzevakken betrokken worden bij de uitslagbepaling en maximaal één van die onvoldoendes in het gemeenschappelijke deel dan wel in het profieldeel zit;

b. indien geen van de eindcijfers van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager is dan 4;

c. indien de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel zijn beoordeeld als "voldoende", "ruim voldoende" of "goed".

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de onderdelen individu en samenleving/maatschappijleer en het profielwerkstuk aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald. Het bevoegd gezag kan met goedkeuring van de Minister andere onderdelen toevoegen.

3. De voorzitter van de examencommissie bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

4. De kandidaat, die examen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het eerste lid, is niet geslaagd. ;

GG. na artikel 36 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 36a

1. De kandidaat die examen aan een school voor m.a.v.o. heeft afgelegd is geslaagd, indien hij:

- a. voor al zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
- b. voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
- c. voor twee van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald, dan wel voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt.

2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel moeten zijn beoordeeld met “voldoende”, “ruim voldoende” of “goed”.

3. De kandidaat, die examen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het eerste en tweede lid, is niet geslaagd. ;

HH. in artikel 39 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. het eerste lid komt te luiden:

1. Aan elke geslaagde kandidaat en niet-geslaagde kandidaat wordt een lijst verstrekt waarop de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen, de vakken en het onderwerp of titel van het profielwerkstuk, voor zover van toepassing, de beoordeling van het profielwerkstuk en de eindcijfers voor de examenvakken zijn vermeld, alsmede de uitslag van het examen. ;

2°. onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid, wordt er een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft. ;

- II. in artikel 40, eerste lid, komt de tussen komma's geplaatste zinsnede "eerste tot en met vierde lid" alsmede de daarvoor en daarachter geplaatste komma's te vervallen en wordt na het cijfer "7" de volgende woorden ingevoegd: dan wel een beoordeling ruim voldoende;
- JJ. het opschrift van Hoofdstuk VII komt te luiden: Gegevens te verstrekken aan de Inspectie van het Onderwijs en de directeur van de Directie Onderwijs;

KK. artikel 41 komt te luiden:

Artikel 41

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de directeur aan de inspecteur en de directeur van de Directie Onderwijs een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

- a. het profiel waarop het examen betrekking heeft;
- b. de vakken waarin examen is afgelegd;
- c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, de beoordeling van het profielwerkstuk en het vak waarop het profielwerkstuk betrekking heeft;
- d. de cijfers van het centraal examen;
- e. de eindcijfers;
- f. de uitslag van het examen. ;

LL. in artikel 43 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. het tweede lid komt te luiden:

2. Elke kandidaat kan tot het herexamen worden toegelaten. De keuze van het vak waarin herexamen wordt afgenomen, geschiedt door de kandidaat na overleg met de directeur. ;

2°. het derde lid vervalt;

MM. in artikel 44 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. het eerste lid komt te luiden:

1. Het herexamen omvat een centraal examen. ;

2°. het tweede lid vervalt;

NN. in artikel 45 worden de woorden "artikel 36, eerste lid" vervangen door: artikel 36, eerste en tweede lid, en artikel 36a, eerste en tweede lid;

OO. in artikel 56, eerste lid, wordt na het woord "examendossier" ingevoegd de

woorden: en de portfolio;

PP. na artikel 60 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:
Artikel 60a

Het bevoegd gezag kan, de inspecteur gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen het examen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen. ;

QQ. in de artikelen 61 en 62 wordt het woord "eindexamens" telkens vervangen door: examens;

RR. het opschrift van paragraaf twee van Hoofdstuk IX komt te luiden: Mondeling examen in de plaats van schoolexamen;

SS. in artikel 71 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:
1°. in het eerste lid wordt het woord "eindexamens" vervangen door: examens;
2°. het tweede lid, en het cijfer "1" en de daarachter geplaatste punt voor de tekst van het eerste lid komen te vervallen.

Artikel II

Dit landsbesluit treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende onderdelen daarvan, verschillend kan worden vastgesteld en waaraan terugwerkende kracht kan worden verleend.

Oranjestad, 17 maart 2010
F.J. Refunjol

De minister van Justitie en Onderwijs,
A.L. Dowers